

**BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ÎN
ATENȚIA SECURITĂȚII:
istoric, hotărâri de deschidere / închidere a
dosarului problemă, note, ordine,
instrucțiuni, rapoarte din anii 1950-1989**

FJ 194/43

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI

STRICT SECRET

Directia: 194. J. 40. SE SEC. M. 1950.
Serviciul: 1.
Secția: 1.
Biroul: CULTE - SECIE.

458

~~F. Doc. 194 vol. III~~

Nr. 57.

DOSAR DE EVIDENȚĂ

PRIVIND CULTUL ortodox.
(problema, obiectivul, mapa de evidență pe comune)

D7374

Deschis la data de 3. 5. 1954.
Închis la data de 19.....

Arhiva nr.

172869
D 007374

BIRoul LOCAL DE SECURITATE TARNAVENI

14
CULTEUL ORTODOX

I S T O R I C

La noi in tara inca inainte de contopirea Romanilor cu Dacii a existat credinta ortodoxa, singura si nedesbinata si care exista pana in prezent, de si popoarele din apus in anul 1054 sau rupt de biserica Ortodoxa, prin faptul ca Episcopii /Papii/ de la Roma, au voit sa supuna alti episcopii crestini fara nici un drept numai din inganfare si din pofta de stapanire, pe care au invatat de la imparatii Romani care erau pana la Constantin cel Mare pagani. Asa in anul 1054 Papilor, biserica ortodoxa sa rupt in doua si fiecare parte sa numit asa: cea de răsarit ortodoxa cum a fost, iar cea de apus catolica, adica cu tendinte de generalizare a puteri papale si peste alti crestini, Cuvantul "catolic" in-seamna: general, ortodox drept credinciosi.

Biserica ortodoxa răsariteana nu a facut nici o modificare in decursul secolelor pana azi. Cea catolica a facut tot felul de modificari si mari abuzuri, pana la uciderea celor de alta credinta /Inchizitiile/ si altele.

Din cauzele acestea din sanul catolicilor sau ivit sau ivit critici, ca: Luther, Zvingla Calvin, si alti, care au protestat contra modificarilor si mai ales a abuzurilor papilor si sau numit protestanti, care au reformat catolicismul si sau numit Reformati. Toate sectele de azi se trag apoi de la acesti protestanti sau Reformati si sunt azi la noi in tara vreme 20 de fabrici care au avut legaturi cu Americani de unde primeau dolari grei pentru propoganda. Chiar si in Tarnaveni au facut ca dolari in anul 1928-29, un palat cu doua etaje /Bacot zi, Ke szt/ Matzha/ din fundul starzilor Viilor dar cale palat sa daramat crepand pamantul de sub el si in felul acesta au plecat in Brasov.

Cultul crestian Ortodox a servit in bune conditii pana in anul 1700 cand papii si imparatii de la Viena impreuna cu politicieni Unguri si Autriaci de atunci, pe de alta parte cu viclesug/promisiuni/si forta au trecut catva protopopi si preoti la Catolicism in frunte cu mitropolitul de atunci Anatasie, care de fapt nu a trecut decat daca se vor implini toate promisiunile papei si daca toata legea romanesca va sta pe loc, astfel pecetiile puse pe actul de unire sa se rupa.

Totusi cei cari/catolici iezuiti/ au dus papei si imparatului dela Viena actul, pe drum l'au falsificat si au introdus in el 4 puncte din care principalul era: Supunerea fata de papa

Papa si imparatul nu sa tinut de cuvant caci interesul lor nu era spijinirea Romanilor ci slabirea lor ptin ruperea lor intre ei in special supunerea lor de cei de peste muntii Carpati care toti erau ortodoxi si au ramasii ortodoxi.

In Ardeal prin supunerea si ruperea ce sa facut la 1700 sa produs o invalmaseala dureroasa intre fatii de aceiasi lege iar generalul Autriac Bucov a aprins si a daranat cu tunul toate manastirile otodoke din Ardeal- caci din acestea se sustinea rezistenta Catolicizari.

Ortodoxi catva timp au ramas fara episcopi,

Catolicii aveau episcopi care persecutau pe cei otodoxi alaturea de oamenii papei si a impartului dela Viena multa vreme, aproape pan a in zilele noastre cand papa prinrtun act numit concordat a gastigat in Romania mai mari drepturi si privilegii pentru Catolici, decat avea ortodoxi in tara lor.

Acest ~~act~~ odios concordat si dezbinarea zisa uni-re dela 1700 a continuat pana in anul 1948 la care data a fost desfiintat de regimul nostru de Democratie Populara, astfel religia ortodoxa adeca legea stramoseasca a devenit la vechea ei pozitie, iar papa este scos din treburile interne si de credinta a ~~populatiei~~ neamului nostru.

Astfel populatia ortodoxa, pentru aceste si alte bunuri facute de regimul nostru democrat a ramas ca cult recunoscut.

In plasa Tarnaveni natural, ca fiind cadrele judetului Tr. Mica din Ardeale sa petrecut lucrurile ca si in alte parti cu deosebirea ca fiind Blajul catolic mai aproape si propoganda era mai apriga, pentru care fapt au reusit catolicii sa-si faca manifestatii in acest judet, nu inasa si in plasa noastra Tarnaveni

Din vremi vechi si nestiute multe parahii ortodoxe se tineau de protopopiatul " Osorheiului"/Tg. Mures / pana la protopopul Nicolae Manegut u din Tg. Mures dupa care au trecut la Cetate de Balta/fost capitala a judetului Tr. Mica/ fiind protopop Nicolae Todoran.

Desfiintandu-se capitala judetului Tr. Mica dela Cetate de Balta la Diciosamartin , dupa moartea protopopului N. Todoran /1927/ protopopiatul sa mutat la Diciosamartin azi zis Tarnaveni sub conducerea protopopului azi preot paroh Gh. Oprean iar din 1 Octl. 1949 sub conducerea protop. Ioan Groza.

16

După unificarea din 1948 Oct. cultul ortodox din plasa
Tarnaveni, fiind condusi de numitii :

1. Groza Ioan Protopop de plasa in Tarnaveni
2. Oprean Gheorghe paroh in Tarnaveni
3. Marcovici Asachie preot in Tarnaveni
4. Deac Simion preot in Adamus
5. Olariu David " " B o i a n
6. Almasan Victor " "
7. Biji Dumitriu preot in Ganesti si Senca
8. Octavian Negrea " Velt
9. Bogdan Trifan " Bazna
10. ~~Bozian~~ Panca Ioan preot in Bagaciu si Ramanesti
11. Medesean Petru " Cornesti si Craiesti
12. Platon Nicolae " " "
13. Campean Gheorghe " Bozias
14. Scutea Virgil " Pancea si Saros
15. Scutea Aurel " Blajel
16. Tatu Vasile " Cetate de Balta
17. Hartoaga Tiberiu " Custelnic
18. Iuliu Radulet " Silea si Herepea
19. Popa Vasile " Cetate de Balta si Santamaria

20. Cei mentionati mai sus figureaza si in prezent in
zaza plasi Tarnaveni, fiind cunoscuti unii ca elemente dusma-
noase regimului, care trezesc si in prezent idealul fostelor
partide din trecut ca numitii: ~~Este~~ Oprean Gheorghe fost pro-
topop in prezent preot paroh in Tarnaveni, Marcovici Asachie,
preot in Tarnaveni protopop de plasa in Bahnea fiind semnalat
ca au facut politica liberala, Hartoaga Tiberiu preot in Cus-
telnic care a facut politica legionara, asupra carora odata
cu instaurarea regimului de Democratie populara din anul
1944 si pana in anul 1946 sa observat mai multe manifestari
antidemocratice, iar din anul 1946 ~~desistat in pasivitate~~
~~existat elemente din~~ ~~regimului~~ si pana in prezen-
t anul 1950, de si nu sau observat manifestari antidemocratice
din partea sunumitilor, totus prin faptul ca fac parte din cat-
goria mentionata mai sus, sunt socotiti ca adepti vechi a capi-
talistilor Anglo-Americanii.

TABEL - NOMINAL

De toti preoti Greco-Catolici din plasa T-veni, reveniti, nereveniti,
si retractati.

N. Numele si pronumele.
Crt.

C.N.S.A.S.

SE APROBA:
SEFUL DIR. REGIONALE
MAIOR KONAGS MIHAIL.

11.07.1954
[Signature]

SECRET SECRET.

- REFERAT -

19 Ianuarie 1954.

Propunere generoasă din
"Cult. de m. 57" nr. 57. "Cult.
ortodox" la m. 1250
"Geneze din p. cult. la
sect. care inițiază acțiune asupra
noilor m. asupra înv. religioasă
religioasă. nr. 1.000.1.

OBIECT: Hotărâre de deschidere
dosarului de evidență pe
problema, asupra cultului
"ORTODOX".

Biserica ortodoxă este caracteristică popo-
rul de naționalitate română datînd la noi în țară încă depe
timpul Dacilor și getilor, fiind influențat asupra țării noas-
tre în special din imperiul bizantin din Rasarit.

Ca și reprezentanții altor culte conducă-
torii cultului ortodox și-au adunat o serie întreagă de ave-
ri și de mare parte din ele se bucură și în prezent, detinînd
în acest fel o carecare poziție social economică în țara
noastră, și postîndu-se în acest fel pe poziția claselor
exploatare.

Deși la noi în Regiune nu este atît de ex-
tins ca în restul țării totuși există cca. 90.000 credincio-
și ortodocși, 102 preoți deservind cca. 140 biserici, precum și
un număr de 16 călugărițe, 9 călugări și 2 mănăstiri.

Din acestia 21 au fost membrii ai partide-
lor burgheze sau ai mișcării Legionare detinînd doi dintre
ei funcții de răspundere.

Elementele dușmanoase din cadrul cultului
ortodox au fost semnalate cu manifestări dușmanoase, de insti-
gare împotriva unor acțiuni duse de regimul nostru, mai ales
în sectorul rural.-

Datorită pozițiilor dîntrecut precum și po-
ziției din prezent o mare parte din preoți și alți militanți
ai cultului ortodox constituie elemente suspecte din punct
de vedere al securității Statului.

In cadrul cultului ortodox exista gruparea interzisă "Oastea domnului", care are un program nu numai de fanatizare a maselor dar dela sustragerea lor dela participarea la activități democratice. Deasemenea tot în cadrul cultului ortodox sunt urmărite grupările "Traditionaristi de Rasari", "Stiliști", "Credincioși pravoslavnici" etc. care exista la noi în regiune în Raionul Tg. Secuiesc.

Avînd în vedere faptul că pentru a putea fi urmărite elementele suspecte din cadrul cultului arătat mai sus este necesară creerea unei evidente operative, propunem a se aproba deschiderea dosarului de evidență pe problema asupra cultului ortodox, împreuna cu grupările mentionate.

LOCOTENENT:

RUSU IOAN

[Signature]

M.A.I. RAIONUL TIRNAVENI
341/ 17 octombrie 1956

STRICT SECRET

12
SE AFROBA

HOTĂRÎRE

cu propuneri de deschidere a dosarului de evidență pe problema asupra cultului ortodox din cadrul raionului Tirnaveni.

nr. 852

În raza raionului Tirnaveni au fost identificați un număr de 56 preoți ortodocși, dintre care un număr de 33 fosti preoți greco-catolici care în anul 1948 au revenit la ortodoxie și în prezent ocupă câte o parohie ortodoxă în raza raionului nostru.

O mare parte din rândul preoților pur ortodocși sînt cunoscuți că în trecut au făcut parte din fostele partide burgheze ca P.M.T., P.M.L., precum și din organizația legionară, care au desfășurat o vie activitate.

Cealaltă parte de preoți care au revenit de la cultul greco-catolic, în prezent caută să sprijine pe celelalte elemente care nu au vrut să treacă la ortodoxie, pentru ași putea desfășura activitatea de rezistență în adîncă clandestinitate.

În cadrul orașului Blaj, în fostă catedrală greco-catolică, în prezent funcționează un preot ortodox care a revenit de la greco-catolicism, cunoscut de organele noastre că în prezent sprijină acțiunile dușmănoase pe care le desfășoară fostii preoți greco-catolici din cadrul orașului Blaj.

Totodată această categorie de preoți ortodocși, în slujbele pe care le țin în cadrul bisericilor pe care le deservește, mai amintesc și paragrafe din liturgia greco-cat. menținînd influența credinței în acest cult.

Din cadrul categoriei de pur ortodocși, asupra unui grup de preoți se duce acțiune de verificare, pe motivul că în trecut au fost încadrați în organizația legionară, iar în prezent sînt suspecti de activitate dușmănoasă prin comportarea și legăturile pe care le au.

Deasemenea unii preoți nu caută să sprijine organele locale în desfășurarea în bune condițiuni a muncilor

agricole, influentind credinciasii de a nu se supune masurilor
luate de guvern, fapt cunoscut in anul aceasta in legatura cu
treerisul griului la arie.

x

x

x

Conform ordinului tovarasului Ministru Nr.33.
prin care se ordona inchiderea dosarelor de obiectiv, iar
elementele urmarite in cadrul acestor obiective vor fi urma-
rite in continuare pe linii de munca.

Intrucit pe linia cultului ortodox este necesar
a se deschide dosar de evidenta pe problema unde sa fie trecut
elemente cunoscute cu trecut dusmanos: PROFUM a se aproba des-
chiderea dosarului de evidenta pe problema a acestui cult.-

Lucrator Operativ,
Lt. Noje *George*

De acord

SEFUL RAIONULUI MAI T. VENI
Lt. Major: *Augustin Victor*
Augustin Victor

DIRECTIUNEA REG. MAI. REGIUNEA AUTONOMA MAGHIARA.-

- SERVICIUL III.-

- I S T O R I C U L -

cultului "ORTODOX".

Cultul ortodox ca si celelalte culte a luat fiinta in anul 1054, in urma despartirii bisericii in doua parti, eveniment cunoscut in istoria bisericii sub denumirea de "marea schisma".-

In prezent ortodoxia este religia a circa 250.000.000 crestini din lumea intreaga, dintre care majoritatea locuieste pe teritoriul Uniunii Sovietice si in alte tari ca; Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, Cehoslovacia, Polonia, Turcia si Orientul Mijlociu.-

Biserica ortodoxa este autocefala, adica se conduce singura, fiecare tara are un patriarh, mitropolit sau episcop. Patriarhia din Constantinopol este superioara doar simbolic, ea neavind dreptul sa amestece in problemele interne ale bisericilor ortodoxe din alte tari.-

Pretii ortodocsi in contradictie cu cultul roman. catolic au voie sa casatoreasca, iar in biserici slujbele se tin in limba nationala a credinciosilor respectiv.-

Caracteristicul bisericii ortodoxe mai este amestecul laicilor /masa credinciosilor care nu detin functii in ierarhia cultului/ in conducerea treburilor bisericesc.-

Inca din timpul formarii voivodatelor rominesti, voievozii au sprijinit si au organizat ierarhia bisericasca cu scopul de a avea un mijloc in plus pentru influentarea si atragerea maselor de partea lor.-

Primele mitropolii au fost infintate in Muntenia in anul 1359, de catre fiul domnitorului Basarab, Nicolae Alexandru, iar in Moldova de catre Alexandru cel Bun in anul 1392.-

Cultura tarii noastre s-a imbogatit mult de pe urma actiunii pozitive ale unei mitropolit Dosoftei, de la Iasi si episcop Atiu Iverianu de la Buzau care pe

timpul un popa Sapea a participat la Revolutia populara din anul 1848.-

Organizarea bisericii rominesti este strins legata de organizarea politica a tarilor rominesti.Ea a izvorit din nevoia domnitorilor de a-si intarii autoritatea.Deaceea conducerea bisericeasca s-a gasit mereu alatur de clasele stapanitoare.Majoritatea clericilor a facut parte din clasele exploatatoare.-

In timpul rascoalei taranesti din anul 1907 sinodul ortodox la propunerea mitropolitilor din Bucurest si Iasi a emis o pastorală,prin care esindea rascoala ca "un pacat de moarte" si ameninta cu toata pedepsele vesnice pe cei care se impotriveau satapanirii de atunci.-

Dupa Revolutia Socialista din Octombrie,biserica ortodoxa romina a adoptat o atitudine si mai ostila impotriva actiunilor clasei muncitoare si a inceput sa atace in orice imprejurari comunismul si tanarul stat socialist.Conducatorii cultului ortodox in pastoralele ce la emiteau aratau ca daca va birui comunismul lumea va fi pustita de un mare catolicism.-

Dupa primul razboi mondial majoritatea preotilor ortodocsi s-au incadrat in partidele burghezo-mosieresti,dind cadre de frunte acestor partide,trecind apoi in masa fara rezerva,alatur de miscarea legionara,exploatind in folosul lor material valul de misticism si barbaria caracteristica fascismului.Multi preoti ortodocsi au intrebuintat cutitele si revolverele de asasini ale nicadorilor si decembvriilor.-

Unii preoti au detinut functii si grade,ajungind chiar pina in conducerea centrala a organizatiei legionare.Astfel sef al garnizoanei legionara din fostul judet Putna a fost preotul MARCU STEFAN,preotul BOLDEANU VASILE,ajutor comandant si altii.-

In timpul rebeliunii legionare multi preoti ortodocsi au fost in fruntea rebelilor cu arma in mina.Dupa rebeliune au facut slujbe pentru pomenirea celor scazuti din rindul legionarilor si au luat parte la desfasurarea activitatii clandestine legionare.-

Iastaurarea dictaturii carliste a fost sprijinita activ de fruntasii bisericii ortodoxe romine.Astfel fostul patriarh MIRON CRISTEA a acceptat sa fie numit

prim-ministru, in timpul dictaturii instaurate in anul 1938 de Carol al II-lea, iar episcopul NICOLAE COLAN a functionat ca ministru al Cultelor.-

Ura unor conducatori ai cultului ortodox a mers pina acolo incit in anul 1940 unul dintre mitropoliti a emis o circulara in care cerea preotilor sa treaca la identificarea comunistilor si sa-i denunte organelor de siguranta si conducerea bisericii.-

O contributie importanta au avut si clericii ortodocsi si in ce priveste sprijinirea razboiului antisovietic.-

De la inceput fostul patriarh NICODIM MUNTEANU l-a sprijinit pe Antonescu, binecuvintand razboiul antisovietic. Alti clerici au contribuit la sprijinirea razboiului antisovietic atat prin publicatii, predici, cit si prin actiuni de misionarism ce au fost facute in tinuturile ocupate vremelnic de catre fascisti. Trebuie mentionate faptul ca majoritatea acestor misionari jefuiau tinuturile vremelnic ocupate, iar bunurile insusite le trimiteau in tara.-

Mai mult chiar, un mare numar de preoti au participat activ la razboiul antisovietic in calitate de confesori militari, purtind grade de ofiteri, incepind cu gradul de capitan. Acestia prin fraze demagogice, cu privire la asazisul "razboi sfint" incercau sa ridice moralul atat de scazut al armatei, impinse cu forta, intr-un razboi nedrept.-

Dupa 23 august 1944 majoritatea preotilor au luptat consecvent impotriva regimului nostru de democratie populara, fie ca membrii ai partidelor istorice, fie incadrati in miscarea subversiva a legionarilor sau alte grupari subversive. Multi calugari au adăpostit in manastiri legionari si elementele contrarevolutionare. Alti preoti si episcopi au depus rezistenta pasiva si activa, impotriva hotaririlor guvernului Dr. Petru Groza, cu aceeasi energie cu care sprijineau "campania misionara de rasarit" si lupta neomeneasca impotriva sectantilor si a minoritatilor din R.P.R.-

O serie de clerici ortodocsi care au desfasurat activitate antipopulara au fugit din tara, punindu-se in slujba spionajului imperialist. In aceasta privinta este tipic cazul fostului mitropolit VISSARION IULIU, legionar, care dupa ce a desfasurat o intensa activitate criminala pe teritoriul Uniunii Sovietice, a fugit la Wiena, unde a fa-

cut parte din guvernul-fantoma a lui Horia Sima, constituit imediat dupa 23 august 1944. Aztasi acest mitropolit este colaborator al tradatorilor de Patrie, fugiti in tarile imperialiste.-

Dupa instaurarea regimului democrat popular o mare parte din clerici ortodocsi au inteles sa se incadreze in transformarile ce s-au petrecut in tara noastra.-

Cu toate drepturile acordate de regimul nostru, cum sint; dreptul de libera executare a activitatii religioase, salarii, pensii, etc. o serie de preoti sau dovedit a fi dusmani ai regimului democrat popular, nutrind o ura salbatica impotriva a tot ce se construieste in tara noastra. Acestea sint elementele care zeci de ani au sprijinit regimul si partidele burghezo-mosieresti si au activat in slujba lor, elementele legate de clasele exploatatoare, prin aceeasi interes de clasa.-

Clerul reactionar ortodox se deda la tot felul de uneltiri criminale, care imbraca diferite forme. Prin predicile cu continut dusmanos, preotii instiga populatia impotriva regimului nostru, impotriva hotaririlor partidului si guvernului, cu aceasi energie cu care in trecut bine cuvintau bandele legionare si razboiul antisovietic.-

Activitatea instigatoare a preotilor ortodocsi se face simtita tot mai intens la sate, unde reactiunea ortodoxa cauta sa impiedece transformarea socialista a agriculturii, Pentru a sustrage pe taranii de la munca preotii ortodocsi reactionari tin slujbe intermabile s-au indeamna pe taranii sa nu lucreze in zilele de sarbatoare religioase.-

Prin propaganda de la om la om cu ocazia vizitelor la credinciosi, preotii ortodocsi dusmanosi indeamna pe taranii sa nu se inscrie in Gospodarii Agricole Colective, iar pe cei care sint incadrati sa se retraga. Au fost cazuri cind datorita unor astfel de instigari o serie de credinciosi s-au retras din Gospodariile agricole colective, s-au au refuzat sa mai intre in gospodarii desi initi au cerut acest lucru.-

Preotii ortodocsi dus aceste actiuni cu ajutorul elementelor reactionare, legionare, P.N.T-iste, P.N.I-iste, pe care le mentin in comitetele parohiale, precum si cu ajutorul chiaburilor.-

Alti preoti ortodocsi, dintre care multi

sint legionari, s'ua membrii ai fostelor partide istorice burgheze nu se marginesc la instigari, ci actioneaza impotriva statului nostru, participind activi in bandele subversive. Astfel au fost cazuri cind unii preoti ortodocsi au sprijinit cu bani, alimente, sau au adapostit pe membrii diferitelor bande ca; "VLAD TEPES II", "SUMANELE NEGRE", etc.-

Unii preoti pentru a-si masca activitatea contra-revolutionara, se afiseaza cu manifestari democratice in public, iar in cercurile lor intime sau in contactul de la om la om se dedau la manifestari ostile.-

Una din metodele a activitatii dusmanoase ortodoxa este si cea de a lansa zvonuri si propavadirea aparitiei unor vedenii, prin care urmaresc slabirea increderii maselor in regimul de democratie populara.-

Manastirile si schiturile ortodoxe au fost si sint folosite in multe cazuri ca locuri de adapost si sprijin al diferitelor grupari subversive, ale elementelor fugare si teroriste, urmarite de catre organele de stat.-

Institututele teologice, scolile de cantareti bisericesti si seminariile, pentru pregatirea calugarilor sint focare de manifestari dusmanoase. Majoritatea studentilor si elevilor din aceste scoli sint fii de chiaburi sau de fosti exploatatori. Manifestarile dusmanoase ale acestor elevi si studenti sint incurajate si de unii profesori teologi, cunoscute ca elemente dusmanoase.-

Cei mai reactionari absolventi ai acestor scoli teologice sint sprijiniti si unori promovati de catre clerici ostili regimului nostru - in functii bisericesti de raspundere, tocmai cu scopul de a inlocui acele elemente care adopta o atitudine de loialitate fata de regimul nostru.-

Reactiunea ortodoxa romana foloseste in activitatea ei dusmanoasa si asociatia religioasa clandestina "Oastea domnului" si de fractiunea denumita "Stilist".-

Ceace priveste Regiunea noastra cultul ortodox in regimul trecut, in frunte cu preotii, au fost sustinatorii regimului burghez, unii preoti au fost chiar membrii si conducatorii partidelor burgheze, ca de exemplu; MIVICA TEODOR, proto-pop din Sing. de Padure, care a fost senator P.N.T.ist, avind si in prezent o atitudine dusmanoasa.-

Dupa dictatul de la Wiena /1940/ in Ardealul de Nord/cedat Ungariei/ au desfasurat o vie activitate nationaliste-sovina, instigand populatia romana, impotriva populatiei maghiare.-

Dupa 23 august 1944, majoritatea preotilor ortodocsi au fost contra regimului de democratie populara, ajutind cu toate mijloacele partidele asa zise istorice in alegerile din 1946 si au sprijinit si pe garzile "Iliu Maniu", care in timpul alegerilor au comis o serie de acte de teroare.-

De asemeni la preotii ortodocsi au gasit adapost elementele legionare, urmarite de catre organele Securitatii Statului. Astfel in anul 1947 preotul SAMARGHITAN AUREL din comuna Cerghid, un timp indelungat a ascuns pe criminalul de razboi NICHIFOR CRAINIC, pentru care fapt si a si fost condamnat la 3 ani inchisoare corectionala.-

In anul 1948 cu ocazia unificarii bisericii greco-catolicez cu cea ortodoxa, unii preoti ortodocsi au fost contra acestei unificari, punind piedeci in organizarea bisericii. Astfel fostul protopop CIUCRUS TEODOR a pus rezistenta in munca unificarii, datorita faptului ca nu a vrut sa cedeze postul sau de protopop fostului preot greco-cat. MAN IULIU, care in prezent este protopop ortodox.-

Dupa legea de reglementarea cultelor, elaborata de catre guvernul R.P.R. in anul 1948, situatia cultului ortodox in Regiunea Autonoma Maghiara se prezinta in felul urmator;

- parohii.....128.-
- biserici.....138.-
- preoti.....102.-
- calugari.....9.-
- calugarite.....16.-
- capele.....4.-
- manastiri.....1.-
- schituri.....1.-

Dupa unificare in randul credinciosilor s-a creat o stare de spirit nefavorabila, intrucit o serie de parohii au ramas neacomplectate si credinciosii neavind preoti au inceput sa adereze la o serie de alte secte.-

In anul 1946 protopopul ortodox CIURUS TEODOR a creat o asociatie "Societatea femeilor ortodoxe" cu scopul de a intarii spriritul credinciosilor si pentru ingrijirea cimiturului si a bisericii ortodoxe. Aceasta asociatie a avut in total 37 de membrii, insa mai tarziu sa dizolvat.

O alta asociatia este "Castea domnului", care s-a creat in anul 1936 in comuna Cerghid, de catre preotul din acel comuna. Aceasta asociatie pina in anul 1945 nu a avut

- 7 -

10

nicio activitate, inasa dupa aceasta data preotul IOAN SAN-MARGHITAN a inceput reorganizarea acestei asociatie, dar nic in prezent nu are o activitate larga.-

O serie de preoti au facut parte sau ajutat pe bandele teroriste. Astfel protopopul ortodox ANTAL VALE-RIU din Toplita, in prezent este arestat si condamnat la munca silnica pe viata, pentru faptul ca a facut parte din banda subversiva "SUMANELE NEGRE".-

Pentru a crea o stare de spirit nefavorabil in rindul credinciosilor si pentru a slabi increderea po-pulatiei in regimul de azi, preotii ortodocsi lanseaza dife-rite zvonuri. Astfel preotul CIOLOCA AUGUSTIN din comuna Chiherul de Jos, a lansat zvonul ca in fereastra bisericii ortodoxe au aparut sfiintii, la care minune la chemat si pe credinciosii, spunind ca aceasta minune aduce schimbare.-

In luna ianuarie 1950 preotul CIURUS TEODOR din Trg-Mures, fiind in discutie cu credinciosii, dupa ofici-area unei slujbe religioase a afirmat acestora; "ca in curin-se va schimba situatia si ca in apus sint pregatit~~ix~~ mili-tare, care vor face desigur ca sa ne amestecam si noi in raz-boi, dar eu sint convins ca cu ocazia acestui razboi nu vom invinge".-

Preotul ortodox COSMA AUREL din comuna Ceuasul de Cimpie a afirmat in fata mai multor persoane ca in cu-rind acest regim se va pierii si atunci religia va avea o liberate larga. Iar preotul BARDASAN CAROL in anul 1956 a spus ca si C.F.R.isti nostrii de la Grivita vor urma exem-plul de la Poznan R.P. Polonia, intrucit nu sint multumiti cu regimul actual.-

In ziua de 7 octombrie 1956 a avut loc o adu-nare a asociatiei interzisa "Oastea domnului" in comuna Carba de Mures, Raionul Ludus, Regiunea Cluj, unde a participat cca. 25 de persoane, prin tre care un numar de 3 persoane si din Regiunea noastra. Persoanele care au participat sint ; TANTOSI TRAIAN, din comuna Voiniceni, GABOR VICTORIA din comu-na Dumbrava, si CIUBULCUTEAN MARIA din comuna Cozma.-

In ultimul timp s-a observat o intensa activi-tate din partea elementelor stiliste, pentru activizarea si reorganizarea cultului stilist. Fostul arhereu GALACTION GORDUN caterisist de sinodul bisericii ortodoxe romine in urma trecerii sale la cultul stilist, in prezent se intitu-leaza episcop si mitropolit, seful spiritual al stilistilor.

In orasul Covasna, Raionul Trg-Sacuesc exista o grupare stilista care are cca.62 membrii. Aceasta grupare din 1948 - de cind preotii au fost dusi in diferite manastiri si a fost interzis pentru ei sa faca deplasari la locuinte - este condusa de catre numitii; UNGUREANU DUMITRU si CASUNEANU GHEORGHE din Covasna.-

In ultimul timp in activitatea acestei grupari s-a constatat o intensificare. Astfel cei doi conducatori in zilele de duminica aduna credinciosii in casa de rugaciune unde se tine slujbe religioase.-

De asemeni conducatorii acestei grupari duc o intensa activitate pentru atragerea de noi membrii, calomnierea preotilor ortodocsi, ca sint comunisti si s-au impacat cu comunistii. De mentionat este faptul ca in ultimul timp membrii acestei grupari au primit instructiuni din partea conducatorilor sa lase barba.-

Aceasta grupare, deseori este vizitata de diferiti calugari stilisti, cu care ocazie se tine diferite slujbe religioase, botezuri, inmormintari, si casatorii clandestine, unde desfasoara o larga activitate de propagarea dogmelor religioase.-

In urma decedarii numitei Stefan Raveica /stilista/, de catre conducatorii gruparii au fost invitati, pentru inmormintarea susnumitei calugarii: IONITA DUMITRU, MATEI MARINACHE si SIMION DUMITRU, toti de la manastirea Copaceni, Raionul Vidra, Regiunea Bucuresti.-

Calugarii care fac deplasari in orasul Covasna nu sint imbracati in uniforma calugareasca, calatoresc numai noaptea, evitind sa faca deplasari prin centrul orasului.-

In cursul luni noiembrie 1956, preotul CRISAN TEODOR din comuna Ceuasul de Cimpie, intr-o discutie a declarat; am venit dintr-o comuna de pe cimpie, unde am fost chibur, apoi am fost deschiaburit, am trecut la ortodoxie sub amenintari, de teama sa nu fiu arestat.-

In continuare a spus ca convingerile sale sint greco-catolice, dar in situatia actuala vede ca biserica catolica nu va fi refacuta, numai in cazul schimbarii regimului politic, cand biserica greco-catolica se va face mai puternica decit a fost, caci preotimea a ramas in fond greco-catolica. In urma miscarii de la Cluj, preotii sint urmariti de Securitate, pas eu pas.-

De asemeni a mai povestit ca episcopii greco-catolici care sint detinuti nu vor fi eliberati, dar exista alti trei episcopi greco-catolici liberi, PURA la Cluj si alti doi caror nume nu le cunoaste, stiu ca unul este acela care a liturghisit cu CHINDRIS la manifestatia de la Cluj.-

Despre biserica ortodoxa a spus susnumitul, ca are convingerea ca atita vreme cit regimul actual exista va fi sprijinita de guvern, pentru serviciile ce le-a facut regimului.-

Preotul ortodox OLTEAN IOAN din comuna Bergaria Raionul Trg-Mures, in cursul luni noiembrie 1956 in legatura cu evenimentele din Ungaria a declarat; ca a venit momentul ca si poporul nostru sa scuture jugul de pe git, sub care a trait timp de 12 ani, intrucit poporul este saturat de regimul democratic si la noi in tara va fi revolutie.-

In utimul timp sa constatat ca clericii bisericii desfasoara o activitate tot mai intensa, impobrivea regimului de democratie populara, activitate care prezinta mare pericol Securitatii Statului.-

oooooooooooo

Preotul ortodox TEODOR CONSTANTIN, din comuna Mosuni, Raionul Trg-Mures, in trecut fost legionar, cu ocazia unei discutii, in cursul luni aprilie 1957, care a avut loc la un banchet, a antrenat pe unii cetateni, sa cinte cantece interzise, iar la sfirsitul cantecului a spus cu voce tare, acuma sa spunem cu toti ca sa Traiasca Romania Mare neinterzata, afirmand mai de parte ca el nu poate suferi pe maghiari intrucit el este roman, care se mentine pe pozitia sa si pe mai de parte.-

La data de 26 aprilie 1957, ANTAL EMILIAN, staretor al manastirii "Sft-Ilie" din Toplita, fata de agentul nostru "Luna" a afirmat urmatoarele; "ca contrarevolutia din Ungaria nu a fost destul de bine pregatita din punct de vedere material, deoarece din punct de vedere politic putea sa reuseasca, pentru ca din cei 350.000 membrii ai Partidului Comunist Maghiar, cit numara inainte de contrarevolutie in prezent se gasesc oca.25.000 membrii.-

In continuare el a afirmat, ca el are convingerea ca si la noi in tara sint multi membrii de Partid si persoane in functii mari din aparatul de Stat, care nu

simpatizeaza cu regimul de democratie populara.La fel a mai afirmat,ca in parlamentul Polonezi,datorita situatiei internationale,Partidul Comunist nu are decit cu lo mandate mai mult ca opozitia compusa din aproximativ majoritatea.-

Despre eforturile depuse de a se ajunge la o dezar mare generala,la interzicerea armei atomice si prin aceasta la o destindere generala,a spus ANTAL EMILIAN,ca nu crede ca se va ajunge la aceasta fara a se crea un climat politic corespunzator.-

Puterile apusene in urma interventiei armateii sovietice in Ungaria,nu au incredere in Uniunea Sovietica,intrucit asa dupa cum afirma ANTAL EMILIAN,rusii oricind gaseasc un pretext de amestec,ca cel al "solidaritatii internationale a tarilor socialiste".Deci nu vor accepta o dezar mare,fara garantii efective.-

Numai prin creierea unui briu de tari neutralizate cum este Austria,intre cele doua mari tabere opuse se va putea ajunge la un climat de securitate bilaterala,care va duce apoi la destindere.-

Referendu-se la unificarea Germaniei a declarat;Problema unificarii Germaniei trebuie rezolvata cit mai grabnic caci aminarea solutionarii acestei probleme,duce la intarierea si cresterea spiritului revansard al germanilor si justifica pe acei germani,care vad singura cale a unificarii Germaniei,prin creierea unei uriasa forte militare,inzestrate cu arme atomice.Pentru a se stavili curentul de reinviere a fortelor militare germane,va trebui rezolvata unificarea Germaniei prin alegeri libere in intreaga Germania.Guvernul ce va rezulta apoi in urma ascultarii maselor va trebui sa adere la conventia generala de dezarmare.Acest lucru va fi greu de rezolvat,intrucit Uniunea Sovietica,are teama de militaristii germani,in cazul unificarii Germaniei vor pune stapanire si pe Germania rasariteana.-

La data de 9 iunie 1957 ANTAL EMILIAN,ia relatat agentului nostru "Luna" urmatoarele;Ca reprezentantii radio televiziunii americane nu i-au pus destul intrebari tari Tov.Hruscirov.Atunci cind Tov,Hruscirov a spus ca el si comunistii considera poporul in robie in tarile capitaliste trebuia sa i-se puna intrebarea ca de ce U.R.S.S.nu admite ca fiecare popor sa-si aleaga liber robia ce-i convine?

La fel a mai spus,ca in raspunrurile Tov.Hruscirov s-a observat influenta din ideologia si practica regimului

din R.P.Chineză, unde se admite contradicții chiar în regi socialist și unde există dreptul la grevă, la critică din partea oricui, dreptul la exprimarea ideilor politice prin presă, etc. Si a exprimat părerea ca R.P.Chineză va avea o influență destul de puternică asupra U.R.S.S. și se va rev asupra multor măsuri și practici ale comunismului din U.R. și în consecință și la noi. Ca de exemplu față de biserică referindu-se în acest scop ca întreg guvernul Cehoslovac a luat parte la slujba religioasă săvârșită cu ocazia restaurării satului Ildice, care a fost nimici de hitleriști.-

În cursul anului 1958, a fost transformată acțiunea de verificare în acțiune de grup, deschisă asupra numiților IONITA DUMITRU călugăr, UNGUREANU DUMITRU și CASSUNEANU GHEORGHE din orașul Covasna.

În timpul desfășurării acțiunii s-a stabilit că conducătorii stilisti din orașul Covasna desfășoară o intensă propagandă împotriva regimului de democrație populară și împotriva transformării socialiste din agricultură.

Deasemeni, s-a stabilit că membrii stilisti caută să atragă pe cîți mai mulți credincioși ortodoxi de partea lor, ridicînd astfel numărul membrilor. Ei caută să sustragă pe membrii stilisti de la orice activitate culturală politică. Au îndemnat pe membrii să nu vizioneze filme, teatru și reprezentații culturale.

Sub masca unor sărbători ei au făcut o mulțime de botezuri și rebotări în stil stilist. Au acuzat biserica că este "aservită comuniștilor" că a devenit catolică, iar credincioșii s-au unit cu secuii".

Pe baza activității desfășurate de grupul stilist din orașul Covasna, organele noastre în cursul lunii iulie 1958, au trecut la arestarea conducătorilor stilisti, anume IONITA DUMITRU, UNGUREANU DUMITRU și CASSUNEANU GHEORGHE.

În timpul anchetei ei au recunoscut că au desfășurat o intensă activitate dușmănoasă, pentru care pe 10 septembrie în ziua de 10 octombrie 1958, Tribunalul Militar din Cluj a condamnat pe cei de mai sus, după cum urmează: pe IONITA DUMITRU la 5 ani muncă silnică, pe UNGUREANU DUMITRU și CASSUNEANU GHEORGHE la cîte 3 ani temniță grea și confiscarea

averii.

In cursul lunii decembrie 1958, a luat ființă în comuna Tulgheș, Raionul Gheorgheni, asociația ilegală "Domnul de viață" din inițiativa numitei TEPEȘ N. FLOAREA, care deja era sub influența lui BIRSAN VASILE, cu mulți ani în urmă. BIRSAN VASILE, susținea și declara că este un om sfânt și se numea "Domnul de viață". Acesta a decedat în anul 1957 în comuna Bicazul Ardelean.

Persoanele care fac parte din această asociație sînt țărani săraci și mijlocași, care au făcut parte din cultul ortodox.

Această asociație a fixat sfîrșitul lumii pe data de 31 decembrie 1958, în care timp membrii grupării au trecut la risipirea bunurilor materiale și s-au dedat la mîncarea excesivă.

Membrii asociației au ridicat cruci în curțile lor cu inscripția "sfînt, sfînt, sfînt Domnul de viață". Aceste cruci au fost ridicate ca semn de recunoaștere a membrilor între ei și mijloc de agitație vizuală și popularizarea asociației.

Conducătorii și membrii activi ai asociației au început să desfășoare o activitate dușmănoasă împotriva regimului de democrație populară.

Astfel în cursul lunii aprilie 1959, organele noastre au trecut la arestarea conducătoarelor TEPEȘ N. FLOAREA din Tulgheș și MUNTEANU MARIA din Bicazul Ardelean, Reg. Bacău.

In timpul cercetărilor efectuate de organele de anchetă a rezultat că conducătorii asociației au desfășurat o intensă activitate dușmănoasă, urmărind să sustragă pe membrii asociației de la orice activitate politică și culturală, au făcut instigări împotriva transformării socialiste a agriculturii, au căutat să mențină treaz psihoza de război, afirmînd că aceasta va avea loc între tabăra capitalistă și socialistă, prin care omenirea va fi distrusă prin bomba atomică.

Deasemeni, conducătorii asociației au propagat un misticism bolnăvicios în rîndul membrilor, trecînd la fanatizarea completă a acestora.

În ziua de 27 iunie 1959, Tribunalul Militar din Cluj a condamnat pe numita TEPES N.FLOAREA la 17 ani muncă silnică și pe MUNTEANU MARIA la 5 ani închisoare corecțională. La ambele au fost aplicate și confiscarea averii.

C.N.S.A.S.

MINISTERUL APĂRĂRII INTERNAȚIONALE
SERVICIUL NAȚIONAL DE INVESTIGAȚII
Secția "C"

104

IAȘI
SERVICIUL NAȚIONAL DE INVESTIGAȚII
Mr. [Signature]

NOTA DE CLASARE

a dosarului de obiectiv
re problema Nr. 798.

La verificarea hotărârii de închidere a dosarului
rezultă următoarele:
La data de 5.06.1961 s-a decis despre de eviden-
ță pe probleme (ob.) asupra elementelor suspecte din cadrul
pentru identificarea și urmărirea elementelor deținute din cadrul
acestei probleme (ob).-

La data de 9 IV 65 s-a hotărât închiderea dosarului
și darea lui pentru păstrare la arhiva Secției "C" Coordonator
In urma înfăptuirii dosarelor de cazuri și a altor (grupă de cazuri)
conșt. ordinul M.R. din 1961. (completat la birou). pe numele
este necesară menținerea dosarului de problemă - Nr. 798 -

În cadrul dosarului de problemă Nr. 798. au
fost identificați și luați în evidență la capit. II. un număr de
25 suspecti asupra cărora după închiderea dosarului s-a hotărât
anunțarea. Urmașirea în funcționarea în cadrul dos.
de cazuri și a altor în tota cauză de urmărire
laționale au fost explorate.

Încușt toate măsurile prevăzute în hotărârea de
închidere au fost date la îndeplinire, iar dosarul este numerotat și
certificat conform prevederilor Directivei cu evidența operativă,
poate fi predat spre păstrare la arhivă.-

Materialul conține: capit. I. 96 capit. II. — capit.
III — capit. IV. — capit. V. 7 capit. VI. —

De acord
SERVICIUL NAȚIONAL DE INVESTIGAȚII

Verificat
G. Bărbănt

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA MURES AUTONOMA MAGHIARA
SECTIA RAIONALA TIRNAVENI

7
103

SE APROBA :

SEFUL DIRECTIEI REGIONALE
Colonel

Sidea Nicolae

STRICT SECRET !

data 25-II-1965

H O T A R I R E

=====

Pentru închiderea dos. evidență probl.
nr. 798 deschis asupra problemelor
CULT - ORTODOX

Dosarul de evidență problemă nr. 798 a fost
deschis la data de 5.06.1961 asupra elementelor suspecte din ca-
drul cultului ortodox. din raza raionului Tîrnăveni.-

În cadrul acestui dosar au fost urmărite informa-
tiv un număr de 25 elemente.-

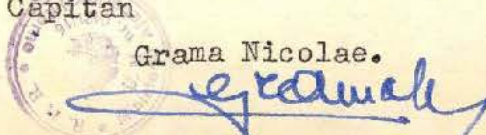
În urma înființării dosarelor comune și oraș, con-
form ordinului M.A.I., din 1961, aceste categorii de elemente sînt
urmărite în cadrul dos. de comune și oraș, fapt pentru care nu mai
este necesară menținerea dosarului de problemă de mai sus.-

Dosarul conține un număr de 102 file, la cap.I
96 file, la cap.II - file, cap.III - file, cap.IV - file
și la cap.V 6 file, materiale ce au fost exploatate.-

Față decele de mai sus, propunem închiderea dos. de
problemă nr. 798 și clasarea la arhiva Secției "C".-

SEFUL SECȚIEI RAIONALE ;
Căpitan

Grana Nicolae.

REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

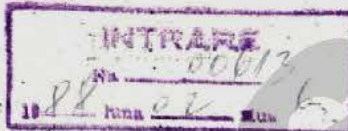
STRICT SECRET

Ex. 1

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
Direcția I

(Direcția, Serviciul, Unitatea)

141/HG.10/CO.5392C din 04 FEBRUARIE 1988

DOSAR Nr.

CĂTRE

INSPECTORATUL JUDEȚEAN MUREȘ

Tovarășului șef al Securității -

Tou Cole Bataga
Confidențial
Tou local Pop Gh. de
Str. Sotocan t.
Calit

Pentru efectuarea analizei în subproblema Cultului ortodox, dispuneți măsuri ca pînă la data de 25 februarie 1988 să se raporteze la Direcția I, Serviciul IV, următoarele date :

I.- Baza de lucru existentă pe linia Cultului ortodox, din care în supraveghere informativă și în urmărire informativă, atât în mediul urban cît și rural :

a) - Dosarele de urmărire informativă existente vor fi menționate nominal și conspirativul, data deschiderii lor, motivul luării în lucru, ce rezultă din lucrarea lor și perspectiva soluționării.-

b) - Cîți dintre deservenții cultului ortodox sînt cu antecedente politice ori penale sau descendenți ai acestora și care dintre ei ridică probleme pe linie de securitate.-

c) - Cîți dintre deservenți au rude în străinătate și care dintre ei prezintă interes pentru securitatea statului și din ce motive.-

d) - Cîți deservenți au efectuat călătorii în străinătate, în ultimii 2 ani, ce rezultă din lucrarea lor și despre cîți se dețin informații că urmează să se deplaseze în exterior.-

e) - Ce grupări desprinse din Cultul ortodox au apărut în decursul anilor pe raza de competență și în ce formă sînt lucrate elementele cu rol de conducere ale acestora.-

f) - Dacă în prezent se dețin date și informații că ar exista intenții de constituire a unor asemenea grupări și dacă sînt luate în lucru. Cazurile vor fi descrise amănunțit.-

g) - Ce elemente din asemenea grupări fac deplasări ori au legături cu persoane din alte localități din țară sau cu cetățeni străini.-

II.- Cu privire la rețeaua informativă, se va menționa necesarul de recrutări stabilit pentru anul 1988 pe linia Cultului ortodox.-

Conceptat :
Dactilo :
M. exemplare :

53

a) ⊖ Total surse existente, în prezent, pe linia Cultului ortodox, din care: informatori, persoane de sprijin, surse P.C.R., rezidenți în mediul urban și rural.-

b) ⊖ Câte surse pe linia cultului au călătorit în exterior, în anul 1987 și care este aportul acestora la furnizarea de informații ori la contracararea unor acțiuni ostile a unor elemente sau organizații reacționare din exterior.-

c) ⊖ Ce surse, concret, urmează să se deplaseze în exterior, în cursul acestui an, în ce scop și ce posibilități de informare sau de influențare au în străinătate.-

d) ⊖ Cîți clerici din conducerea Cultului ortodox se află în contactul organelor de securitate pentru a fi menținuți sub influență ori atragere de partea noastră. Se va întocmi o anexă la raport, în care se va menționa numele și prenumele, funcția ce o deține în cadrul cultului (de la protopop în sus) și în contactul cui se află, iar pentru surse se va specifica în atenția cărui compartiment se află (la S1, S2, S3, 0544 etc.).-

e) ⊖ Alte probleme de interes operativ existente pe linia problemei, neajunsuri și propuneri pentru îmbunătățirea activității.-

III.- Măsuri operative întreprinse de la 1 ianuarie 1987 și pînă în prezent (influențări, atenționări, avertizări, pregătiri contrainformative, amendă, avizări negative, destrămări de anturaje, punerea în dezbatere publică, întreruperea dreptului de sedere și declararea persoanei indezirabile etc.) .-

LOCT.SEF DIRECTIE
Lt.colonel

MOCA ELENA

SEFUL SERVICIULUI
Lt.colonel

ZAPODEAN AUREL

Stampa de la Departamentul de Securitate, cu data 79 EX 4.

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIA SECURITĂȚII

Departamentul Securității Statului
Direcția I

Ex. 1 59

141/HG/ 001530 din 9 mai 1988

*F.A. Structura și mai...
concluzii...
matru de...
a ordonator...
Ion. Onc-Patiu*

R A P O R T

- privind stadiul muncii de securitate în subproblema "Elemente ostile din rîndul Cultului ortodox" și măsurile ce se impun pentru îmbunătățirea activității de cunoaștere și prevenire a acțiunilor dăunătoare desfășurate sub acoperire religioasă.-

Tem. local. Pop. George

Față de 30.06.88: completarea planului de măsuri în subproblema; prezentarea spre reanalizare a desfășurării activității în perioada...

Schimbările profunde care s-au produs în societatea românească în anii construcției socialiste, deși au determinat mutații serioase în conștiința oamenilor, partidul și statul nostru continuă să promoveze cu fermitate o politică realistă față de cultele religioase din R.S.România.-

Cultul ortodox din țara noastră dispune, în prezent, de 12.342 biserici în care funcționează 8.500 preoți și 103 așezăminte monahale (mănăstiri, schituri), în care trăiesc peste 2.000 de călugări și călugărițe.-

la fața de lucru, situația descendenților și rețelii cu funcții în legătură cu...

- În acest context, măsurile de securitate impuse au fost canalizate spre supravegherea și urmărirea informativă a elementelor semnalate cu manifestări ostile, a foștilor legionari și a altor categorii de elemente, precum și anihilarea acțiunilor de ordin anarhic și protestatar.-

La subproblema Cultul ortodox, baza de lucru este formată din 1.220 de persoane, din care 61 lucrate în D.U.I. și 1.159 în supraveghere informativă. Totodată, un număr de 1.073 preoți cunoscuți cu antecedente politice și penale, sînt lucrați pe alte linii de muncă, în mod deosebit la problema legionară unde ponderea acestora reprezintă 72% din totalul celor cu antecedente.-

Informațiile obținute în cadrul supravegherii informative atestă faptul că unii preoți ortodocși care au fost condam-

nați pentru infracțiunii contra securității statului ori au activat în organizația legionară, continuă să adopte poziție necorespunzătoare față de politica partidului și statului nostru.-

Astfel, se fac comentarii tendențioase pe marginea unor măsuri luate de conducerea de partid și de stat și se manifestă nemulțumiți de pedeapsa primită, considerînd că ar fi fost condamnați pe nedrept.-

De asemenea, unele elemente din rîndul deservenților Cultului ortodox, au în preocupare redactarea unor lucrări de sertar cu conținut necorespunzător, iar altele aduc elogiul fostului preot CALCIU GHEORGHE DUMITREASA, în prezent stabilit în S.U.A., apreciindu-i activitatea pe care aceasta o desfășoară împotriva statului nostru.-

O serie de preoți, în special din rîndul celor mai tineri de pe raza securităților județene Bacău, Hunedoara, Mehedinți, Buzău, Iași, Vrancea, Brăila și altele, înlesnesc desfășurarea unor activități clandestine ale asociației ilegale "Oastea Domnului" în parohiile respective.-

Exemplu: "FANATICUL" - preot în comuna Movileni, județul Iași, descendent de legionar, desfășoară activitate intensă pe linia Asociației religioase interzise "Oastea Domnului".-

- "APOSTOLUL" - preot ortodox în comuna Agăș, județul Bacău, este semnalat că desfășoară activitate pe linia Asociației "Oastea Domnului", întreținînd legături cu elemente din alte localități din țară.-

În județul Bacău - mai sînt o serie de preoți tineri, printre care: COJOC VASILE din comuna Dărmănești, POPOVICI MIHAILA din comuna Măgurești, ANASTASOAI VIOREL din comuna Agăș și PUCOARU CONSTANTIN din comuna Livezi, ce înlesnesc desfășurarea unor activități clandestine ale Asociației "Oastea Domnului" în parohiile respective.-

Analiza datelor privind baza de lucru pe linia subproblemei, scoate în evidență că 52 preoți provin din rîndul descendenților celor care au activat în organizația legionară ori în fostele partide burghezo-moșierești, sau ai unor foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului. O preocupare constantă pentru depistarea acestor preoți descendenți, s-a manifestat la

majoritatea securităților județene, mai puțin Argeș, Bacău, Buzău, Caraș-Severin, Dolj, Ialomița, Iași, Olt, Prahova, Tulcea, Vaslui, Vâlcea și municipiul București, care nu au reușit să identifice nici un preot ortodox descendent din categoria celor cu antecedente politice și penale.-

Totodată, relevăm faptul că un număr de 231 preoți ortodocși de pe raza mai multor securități județene au rude în străinătate, iar din lucrarea lor informativă rezultă că unii, în cercuri mai restrânse, fac comentarii negative privind libertățile religioase din țara noastră, în mod discret întrețin relații cu cetățeni străini și chiar sînt semnați cu intenții de rămînere în străinătate. Edificator, în acest sens, sînt cazurile "CONSILIERUL", lucrat de Inspectoratul județean Sibiu și "REDACTORUL", lucrat de I.J.Dolj - ambii preoți, ce dețin funcții în cadrul mitropoliilor respective.-

În ultimii doi ani au efectuat călătorii în străinătate 736 de preoți, care s-au deplasat în vizită la rude, ca turiști ori ca participanți în diverse delegații oficiale, pe linie de cult sau pentru a-și petrece concediul de odihnă la Locarno, în Elveția. Dintre aceștia, 115 sînt surse ale organelor de securitate care, la înapoierea în țară, au furnizat materiale cu aspecte de interes operativ, exploatate atît în cadrul Direcției I cît și la alte unități centrale și teritoriale.-

Asupra celorlalte elemente care au efectuat călătorii în străinătate, s-au inițiat măsuri de supraveghere informativă, rezultînd că unii dintre aceștia se manifestă nemulțumiți de situația lor și fac comentarii necorespunzătoare, iar alții ajungînd în R.P.Ungară au încercat să treacă în Austria cu intenția de a se stabili în R.F.Germania. Asemenea cazuri s-au înregistrat pe raza securităților județene Dolj și Satu-Mare. Mai grav este faptul că, datorită unor măsuri de verificare sumare ori superficiale, nu s-a reușit a se depista cei cu intenția de rămînere în străinătate, fapt pentru care un număr de 5 preoți din județele Alba, Bihor, Cluj, Caraș-Severin și Timiș, au refuzat să se înapoieze în țară, iar dintre aceștia 3 sînt surse în cadrul subproblemei Cultul ortodox.-

Astfel, informatorul "SZAS" de la I.J.Bihor, posesor al permisului de mic trafic în R.P.Ungară, acordîndu-i-se prea mare încredere, nu a fost verificat profund, iar în luna februarie

57

a.c. a rămas în această țară, dar lucru mai grav este faptul că acesta s-a alăturat unor grupări ostile R.S.România și acordă frecvent interviuri cu conținut dușmănos posturilor de radio reacționare, îndeosebi "Europa Liberă".-

De aici, concluzia că rețeaua informativă din subproblemă trebuie verificată profund și în mod permanent.-

Urmărirea informativă se desfășoară asupra a 76 elemente, din care 61 în subproblema Cultul ortodox, iar 15 la alte compartimente. Un număr mai mare de dosare de urmărire informativă sînt la inspectoratele județene Prahova (7), Argeș (4), Iași (4), Sibiu (4), Vîlcea (3), Bacău (3) și municipiul București (9), dar există și securitățile județene cum sînt : Arad, Bihor, Bistrița, Brașov, Giurgiu, Maramureș, Satu-Mare, Sălaj, Suceava și Vaslui, care nu au în lucru persoane din rîndul deservenților ortodocși, deși pe raza lor de activitate sînt preoți cu rude în străinătate, au efectuat călătorii în exterior, iar unii sînt descendenți ai căror părinți au activat în organizația legionară sau în fostele partide burgheze P.N.T. și P.N.L., ori au fost condamnați pentru activități îndreptate împotriva securității statului și care pot ridica probleme pe linia muncii de securitate.-

Informațiile existente în dosarele de urmărire informativă relevă faptul că, unele manifestări dușmănoase sînt exprimate ca urmare a influenței exercitate de postul de radio "Europa Liberă", pe care unii deservenți îl audiază în mod sistematic. Există și cazuri oînd - din rîndul acestora - unii sînt semnalati cu preocupări de a intra în contact cu cetățeni străini pentru a solicita ajutoare materiale sub formă de pachete, casete cu discursurile preotului legionar GHEORGHE CALCIU DUMITREASA ș.a.-

Din datele și informațiile existente în cadrul subproblemei rezultă oă, în ultimii ani, cercurile reacționare occidentale, în special din S.U.A., în contextul acțiunilor ostile îndreptate împotriva țării noastre, acordă atenție sporită Bisericii Ortodoxe Române, urmărindu-se -prin diverse metode- incitarea clerului și a credincioșilor la acțiuni dușmănoase ori anarho - contestatare.-

Sînt semnificative următoarele aspecte :

- Posturile de radio reacționare, îndeosebi "Europa Liberă", "Vocea Americii" și "B.B.C.", și-au intensificat activi-

tatea denigratoare și ostilă referitoare la Cultul ortodox. În acest sens au fost transmise mai multe emisiuni, care au vizat denaturarea realităților privind demolarea unor biserici, situația și rolul Bisericii Ortodoxe Române în decursul istoriei și a raporturilor actuale cu statul nostru, toate avînd menirea să creeze și să întrețină o stare de spirit necorespunzătoare în rîndul clericilor și a credincioșilor.-

Edificator în acest sens este emisiunea postului de radio "B.B.C." din 1.05.1988, prin care Colegiul Keston din Marea Britanie a primit, chipurile, o scrisoare de la un grup de credincioși din satul Belinț, județul Timiș, care își exprimă nemulțumirea pentru mutarea preotului MARIAN STEFANESCU la o altă parohie, transfer ce g-ar fi realizat din "ordinul autorităților locale, al Securității și al Mitropoliei Banatului".-

Totodată, pe planul incitării, postul de radio "Europa Liberă", într-o emisiune mai recentă (o2 mai a.c.), arăta că ... "a trecut timpul cînd imaginea creștină despre lume trebuia să fie combătută de statul socialist. În prezent, biserica ortodoxă își poate aduce mai mult contribuția la pluralizarea societății comuniste.-

Biserica avînd o organizație și o tradiție în România, poate să acționeze ca instituție critică, contra situației actuale, să acționeze asupra indivizilor și familiilor pentru emancipare sporită față de totalitarism.-

Biserica trebuie să aprijine individualitatea fiecărui locuitor, să ajute la dezvoltarea fraternității. Aceasta este contribuția bisericii la dezvoltarea României, este responsabilitatea ei socială de a întreține spiritul deschis al individului, libertate, opoziție față de nedreptate, toate acestea sînt posibilități ale membrilor clerului de a acționa în societatea de astăzi în România..."

Este deosebit de relevant interesul tot mai accentuat al cercurilor reacționare din exterior, față de Biserica Ortodoxă Română, întrucît în ultimul timp se încearcă contactarea masivă a clerului ortodox de către diplomați acreditați în țara noastră, diverși străini care vin în vizită sau în delegații oficiale pe linie de culte, comercianți, emisari, ziariști, corespondenți de presă etc.-

53

Din analiza datelor și informațiilor obținute despre contactele acestor străini cu ierarhii ortodocși, se desprinde concluzia că se preconizează studierea unora dintre aceștia, prin tatonairea lor cu o serie de întrebări, din care să se desprindă și eventualele nemulțumiri pe care le au în relațiile cu statul, spre a fi exploatare în atragerea lor la activități ostile.-

Astfel, cei mai activi și insistenți s-au dovedit a fi diplomații americani care, după o încercare nereușită de a invita în luna februarie 1988, la o recepție în cadrul ambasadei, a unor ierarhi din conducerea Cultului ortodox, în frunte cu Patriarhul TEOCTIST ARAPASU, și-au intensificat deplasările în diferite zone ale țării pentru a contacta pe unii mitropoliți, episcopi și alți clerici.-

Din puținele contacte pe care au reușit să le realizeze cu clericii ortodocși, rezultă că aceștia intenționează să-și permanentizeze legăturile, iar în cadrul discuțiilor au abordat o gamă largă de probleme, căutând să obțină informații privind relațiile bisericii cu statul, receptivitatea bisericii ortodoxe la "suferințele" credincioșilor, precum și date de studiu asupra interlocuțiilor.-

II.- Datele și informațiile ce se dețin, atestă intensificarea activității unor elemente aparținând asociației ilegale "Oastea Domnului", îndeosebi din partea celor cu rol de conducere, fiind semnalate încercări de revitalizare și recunoaștere a acestora, cu legături suspecte în rîndul unor emisari cultici din străinătate, care au venit în țara noastră ori sînt preocupate de indoctrinarea aderenților în cadrul organizat al grupelor de studiu biblic.-

Pentru aceasta au fost întreprinse măsuri specifice de asigurare a controlului informativ asupra elementelor pretabile la acțiuni ostile, în locurile și mediile cultice și sectante, unde s-ar putea produce astfel de activități.-

Ca urmare, a fost obținut un volum mai mare de informații de interes operativ cu privire la unele preocupări care au fost valorificate eficient în procesul muncii.-

Intre preocupările mai semnificative care au avut loc în această perioadă, pe linia asociației, relevăm următoarele :

7 60

- organizarea și participarea lui DORZ TRAIAN, conducătorul pe țară al "Oastei Domnului", la manifestările religioase desfășurate în Sibiu, la mormântul lui IOSIF TRIFA, considerat întemeietorul acesteia, cât și în localitatea natală Certege, județul Alba, prilejuite de comemorarea a 50 ani de la moartea și 100 ani de la nașterea sa, la care au luat parte adepți din județele Sibiu, Bihor, Cluj, Hunedoara și Neamț;

- realizarea, tot de către DORZ TRAIAN, de contacte cu unii cetățeni americani veniți în țara noastră și care au adoptat o atitudine incitatoare;

- intensificarea activității de îndoctrinare religioasă în cadrul grupelor de studiu biblic. În această direcție, remarcăm preocuparea susținută a inginerului SUCIU VASILE din Cluj care, la sfârșitul anului 1987, s-a întâlnit cu doi cetățeni străini veniți în țara noastră, stabiliți emisari cultici și de la care a primit o cantitate apreciabilă de materiale.-

Informațiile ce se dețin, relevă că acesta își arogă calitatea de succesor al lui DORZ TRAIAN;

- manifestările anarhice la care s-a dat un grup de membri fanatici ai asociației din județele Galați și Brăila, precum și din Capitală, în unele aşezăminte cultice din Iași, Curtea de Argeș, Cozia și Buzău, profitând de sărbătorile religioase mai importante ce s-au desfășurat în aceste locuri.-

III.- Pe linia grupării "Stiliști", majoritatea aderenților -aproximativ 8.000- domiciliază în județul Suceava, având centrul conducător la mănăstirea Slătioara, comuna Râșca.-

Măsurile care se întreprind, în special prin elementele cu rol conducător, vizează realizarea unei activități de influențare pozitivă, temperare și respectarea a legilor statului nostru.-

Securitățile județene pe raza cărora există adepți ai grupărilor ilegale "Spiriți", "Ceata Maicii Domnului", "Ucenicii lui Nicodim Mândița", "Domnul de viață", "Sfânta Treime", "Miresele lui Isus", "Mucenicia albă" și altele, acționează cu măsuri specifice și diversificate pentru a cunoaște și preveni din partea acestora desfășurarea unor activități anarho-contestatare și disidente.-

Securitatea județului Bihor a acționat prin măsura averzării, în cazul unor elemente din gruparea "Spiriți", semnalate manifestări necorespunzătoare la adresa politicii partidului și statului nostru, pe fondul emisiunilor audiate la postul de radio "Europa Liberă".-

În preocuparea securităților județene Vaslui, Galați și Iași, sînt elemente care au făcut parte din gruparea "Mucenicia", condusă de călugărul EMILIAN PANAIT.-

Activitatea informativ-operativă în subproblema Cultul ortodox este asigurată cu 1.051 surse, din care 46% se află în lezura ofițerilor coordonatori a problemei și 54% la alte compartimente de muncă din cadrul inspectoratelor.-

În anul 1967 au călătorit în exterior 119 informatori din cadrul clerului ortodox, unii dintre aceștia reușind să obțină informații de interes operativ, care au fost exploatare la U.M.0544, alții au prezentat în străinătate situația reală, scoțînd în evidență că toate cultele se bucură de libertate și își desfășoară activitatea fără amestec din partea organelor de stat. Au fost și uri cînd unele surse au organizat în exterior expoziții cu vînzarea unor icoane pe sticlă, căutate în Occident, transferînd în țară e valutare, cu asemenea preocupări remarcîndu-se informatorul "MARU" de la Securitatea județeană Brașov.-

De reținut este faptul că asupra unor surse care au efect călătorii în Occident, s-a acționat din partea unor elemente emigrația reacționară pentru determinarea lor să rămînă în strătate, făcîndu-li-se propuneri în acest gen.-

Exemplificăm această concluzie prin fostul informator "RIGIU", fost stareț la mănăstirea Căldărușani, care aflîndu-se pe o călătorie turistică în R.F.G., a fost contactat și influenat de preotul OCTAVIAN BIRLEA, să refuze înapoierea în țară. După o ședere de 6 luni, cel în cauză a revenit în țară, semnalînd unele preocupări ale organizațiilor religioase reacționare din exterior, sum și ale unor elemente de a culege informații și date ce ar ea fi exploatare în activitatea propagandistică antiromânească.-

Ca urmare a dezvoltării capacității de cunoaștere și munmai calificate cu rețeaua informativă, s-a îmbunătățit activi- ea de prevenire a unor infracțiuni și fapte de natură să afec- climatul politic din țara noastră. Totodată, măsurile de neu-

tralizare întreprinse au cunoscut un grad mai mare de diversitate, fiind folosiți în mai mare măsură inspectorii teritoriali ai Departamentului Cultelor, conducerile protopopiatelor, episcopiiilor și mitropoliilor.-

Totodată, au fost angrenați mai mulți ierarhi ortodocși și profesori de la institutele teologice, în combaterea unor zvonuri și știri false referitoare la Biserica Ortodoxă Română, difuzate de agenții de presă occidentale, precum și de către posturile de radio reacționare, îndeosebi "Europa Liberă", fiind date dezmințiri și interviuri reprezentanților de presă și unor membrii din Consiliul Ecumenic al Bisericilor de la Geneva.-

Cu toate rezultatele obținute în activitatea de supraveghere și urmărire informativă a elementelor ostile din rândul deservenților Cultului ortodox, continuă încă să se manifeste o serie de neajunsuri :

1/ Pe linia subproblemei mai sînt locuri cu concentrări de persoane frecventate de cetățeni români și străini (case de odihnă ale clerului, mănăstiri, școli teologice, schituri, tipografii etc.), încă neasigurate informativ în mod corespunzător și, ca urmare, nu se execută un control informativ la nivelul cerințelor.-

Unele grupări ale asociației "Oastei Domnului" din județele Galați, Brăila și municipiul București, nu sînt controlate în mod corespunzător. Numai așa se explică faptul că, în cursul anilor 1987 și 1988, unii membri ai acestei asociații au comis acțiuni anarhice, motiv pentru care au fost reținuți, anchetați și condamnați la Decretul 153/1970. Cazuri de adepți ai "Oastei Domnului" sînt și pe raza altor județe care se pun de acord unii cu alții și participă la acțiuni prilejuite de înmormîntări, comemorări, onomastici etc., unde se desfășoară ceremonii în spirit ostăgesc și nu sînt controlate informativ în mod corespunzător.-

- De asemenea, unele consilii parohiale și îndeosebi cele în care se concentrează elemente cu antecedente politice și penale, nu sînt încadrate informativ la nivelul cerințelor.-

2/ În munca cu rețeaua informativă, uneori se desfășoară o activitate fără profunzime, mai ales în ceea ce privește instruirea și dirijarea acesteia care, de multe ori, se execută

63

superficial, în condiții vitrege de discutat cu sursa, ceea ce conduce la obținerea unui număr redus de informații și fără valoare operativă.-

- De asemenea, măsurile de verificare a unor surse sînt sumare și de rutină, care nu asigură o bună cunoaștere a loialității față de organele de securitate, a sincerității lor și chiar a intențiilor și a concepțiilor politice. Datorită acestui fapt, unele surse din legătura noastră ne-au trădat, refuzînd în 4 cazuri să revină în țară (Alba, Cluj, Bihor și Caraș-Severin), iar altele ne-au ascuns contactele cu unii cetățeni străini, așa cum a fost "CONSILIERUL" de la I.J.Sibiu, asupra căruia se ridică serioase semne de întrebare, mai ales că elementul este și descendent de legionar.-

3/ Ofițerii care au în răspundere subproblema Cultului ortodox, nu cooperează în suficientă măsură cu celelalte compartimente și în special cu ofițerii din problema legionară, care au în lucru preoți ce au activat în această organizație, pentru a contribui cu informații la clarificarea concepțiilor și preocupărilor ce le au în prezent.-

4/ Măsurile de cunoaștere a acțiunilor necorespunzătoare preconizate sub acoperire religioasă de elemente ce fac parte din asociația ilegală "Oastea Domnului", nu se ridică la nivelul impus de situația operativă actuală și nu permit aplicarea celor mai adecvate și eficiente intervenții preventive.-

Se asistă încă, de către multe securități județene, la realizarea unor contacte suspecte cu cetățeni străini, deplasări în țară, manifestări anarhice și protestatari, fără a fi cunoscute din timp.-

Rezultatele obținute pe linia angrenării membrilor Asociației interzise "Oastea Domnului" la activități specifice Bisericii Ortodoxe Române, sînt nesemnificative, reieșind că sînt chiar preoți care înlesnesc practici specifice ritualurilor acesteia.-

5/ Rețeaua informativă în grupările religioase disidente și anarhice ilegale este insuficientă, fiind lipsită de posibilități de pătrundere în intimitatea elementelor cu rol de conducere, fanatic și active. Avem în vedere, în primul rînd, Asociația "Oastea Domnului", a căror grupări nu sînt controlate informativ în multe județe.-

44

64 67

6/ În unele cazuri, măsurile de prevenire întreprinse nu au fost întotdeauna judicios alese și aplicate, și nu s-a avut în vedere antrenarea într-o mai mare măsură a organismelor democrației muncitorești, reprezentanții teritoriali ai Departamentului Cultelor și organele de miliție.-

Față de situația operativă existentă pe linia subproblemei Cultului ortodox, pentru viitor, se va acționa pentru realizarea următoarelor obiective :

1/ Intensificarea activității informativ-operative pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea din fază incipientă a încercărilor serviciilor de spionaj și cercurilor reacționare din străinătate, de a crea disidențe sau grupări de opoziție în cadrul Cultului ortodox ori de a folosi conducerea acestuia în acțiuni de subminare a intereselor țării noastre.-

În acest scop, se va exercita un control informativ-operativ permanent și eficient asupra cetățenilor străini și emisarilor organizațiilor reacționare din străinătate, care ne vizitează țara, precum și a diplomaților acreditați în R.S.România în scopul cunoașterii, prevenirii și contracarării încercărilor de a antrena clerul ortodox la acțiuni clandestine și ostile. Informațiile ce se vor obține cu privire la asemenea activități, vor fi raportate operativ la Direcția I.-

2/ Exercițarea unui control mai cuprinzător asupra tuturor persoanelor din baza de lucru, precum și în locurile și mediile specifice Cultului ortodox, unde pot să apară acțiuni anarho-contestatare și ostile, ca urmare a incitărilor din exterior.-

Pentru aceasta, în termen de 15 zile se vor analiza locurile și mediile din competența subproblemei și se va stabili necesarul de recrutări până la finele anului.-

3/ Îmbunătățirea controlului informativ asupra clerului ortodox, precum și în rândul seminaristilor și studenților de la instituțiile de învățământ teologic ale Bisericii Ortodoxe Române

În scopul realizării unui control mai eficace asupra clerului superior ortodox, este necesar ca -periodic- să avem asigurate aceste persoane cu mijloace speciale, care vor fi introduse în locurile unde își desfășoară activitatea și unde de obicei poartă discuții și cu alte persoane din afara instituției.

12 (65)

Avem în vedere mitropoliile Banatului, Olteniei, Moldovei și Sucevei, arhiepiscopiile, episcopiile, precum și unele protopopiate unde avem semnalări că urmează să fie vizitate de ierarhi ai Cultului ortodox, ori de către cetățeni străini sau alte elemente ostile.-

În termen de 60 zile, să fie analizată situația tuturor ierarhilor Bisericii Ortodoxe Române de pe raza de competență, pentru a stabili pe cei care în decursul timpului au existat suspiciuni asupra lor de a fi intrat în atenția serviciilor străine.-

De asemenea, vor fi analizate antecedentele ierarhilor respectivi, precum și activitatea ascendenților celor mai tineri dintre aceștia, aria de relații pe care le au în prezent și rolul avut în diferite perioade, iar concluziile vor fi raportate la Direcția I.-

Până la finele anului 1988, se va asigura încadrarea informativă a seminariilor și institutelor teologice, atât a cadrelor didactice cât și a elevilor și studenților, pe ani de studii.-

Totodată,

- se impune acordarea unei atenții sporite verificării persoanelor care vor să urmeze cursurile institutelor și seminariilor teologice, în scopul prevenirii pătrunderii descendenților de membri ai "Oastei Domnului", îndeosebi ai celor care au activat și în fosta organizație legionară;

- în aplicarea măsurilor de prevenire, pe această linie, să fie respectate întocmai ordinele date de a se raporta serviciului de linie din Direcția I, pentru avizare și îndrumare.-

Concomitent, să se asigure măsuri corespunzătoare pentru a nu se produce agitație în jurul acestor cazuri și pentru a nu fi preluate în exterior.-

4/ Prin măsuri specifice, se va acționa în scopul apropierii, dezvoltării și consolidării sprijinului întregului cler ortodox și a credincioșilor, în îndeplinirea programului de dezvoltare economico-socială a țării noastre.-

În acest sens, se va asigura luarea în contact operativ de apropiere și apărare contrainformativă a tuturor conducătorilor eparhiilor, mitropoliilor, precum și a membrilor administrației patriarhale, de ofițeri cu o bună pregătire.-

~~8~~ 66

5/ Intreprinderea unor măsuri combinate vizînd cunoaşterea activităţii, dezinformarea, descurajarea, influenţarea pozitivă şi determinarea unor emisari ai cercurilor reacţionare din exterior, diplomaţi occidentali acreditaţi în ţara noastră, precum şi alţi cetăţeni străini de a renunţa la acţiunile preconizate în privinţa Cultului ortodox.-

Sursele cu posibilităţi pe lîngă unii cetăţeni străini, reprezentanţi de firme care vin în contact cu organele de cult din ţara noastră, cele care se deplasează în exterior, precum şi cele care pot contribui cu articole la diverse reviste bisericeşti, ce se difuzează în exterior, vor fi instruite cu sarcini de a lua atitudine faţă de propaganda occidentală referitoare la aca-zia lipsă de drepturi religioase din patria noastră.-

Pentru perioada care urmează este necesar ca toţi ofiţerii de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti, care lucrează în subproblema analizată, să acţioneze pentru îndeplinirea obiectivelor şi sarcinilor ce v-au fost prezentate şi pe care le veţi adapta în planurile dumneavoastră proprii şi completa cu măsurile specifice fiecărui judeţ.-

SEFUL SERVICIULUI
Lt.colonel,

M. Zapodean
ZAPODEAN AUREL

Col. HULUTA GHEORGHE

H. Huluta
Cpt. MARIN NICOLAE

x

x x

CONCLUZII SI ORDINE transmise de tovarăgul Colonel RATIU GHEORGHE, şeful Direcţiei I, la convocarea din 09 mai 1988, pe linia Cultului ortodox.-

Sîntem în faza de tentativă din partea serviciilor de spionaj străine de racolare a clerului din Cultul ortodox, încercîndu-se instigarea acestuia de a se împotrivi politicii partidului şi statului nostru.-

14

63

Patriarhul și alți prelați, sînt studiați și cultivați de către diplomați, pentru a-i determina să adopte poziție dușmănoasă sau să creeze o breșă.-

În condițiile în care clerul superior nu va ceda, se caută preoți tineri, contestatari, pentru a se constitui într-o disidență care să fie scoasă de sub jurisdicția Patriarhiei.-

Sînt deja cazuri de preoți tineri cu idei disidente, ce invocă diverse pretenții contrare liniei pe care o adoptă în prezent conducerea Bisericii Ortodoxe Române.-

Să se facă un inventar al acestor preoți care au o poziție mai aparte și să fie lucrați în mod corespunzător pentru a se preveni să devină cazuri problemă cu nuanță politică.-

Să se acorde toată atenția celor care sînt contactați de emisari, precum și celor care au efectuat călătorii în străinătate.-

Măsurile de securitate ce se întreprind pe linia Cultului ortodox sînt anemice și nu cuprind masa de preoți și masa de credincioși. Se cunoaște puțin despre munca de la om la om.-

Rețeaua informativă este puțină, iar o parte din sursele existente sînt fățarnice, nu dau informații de securitate, ne lăsăm prinși în plasa lor și nu sesizăm tendințele de dezinformare, fapt pentru care dăm dovadă de naivitate profesională.-

Nu folosim în suficientă măsură mijloacele T.O. și nu folosim oă fără acestea nu depistăm nimic. Să se folosească mai mult mijloacele fixe și mobile, filajul, iar legăturile suspecte apărute prin măsura "S", să fie identificate și cunoscute.-

Problema Cultului ortodox să fie lucrată de toți ofițerii în mod corespunzător și să se manifeste fermitate față de elementele care desfășoară activitate dușmănoasă.-

Pentru îmbunătățirea activității de securitate în subproblema Cultul ortodox, s-a ordonat :

1) Pînă la 30 iunie 1988 va fi reanalizată baza de lucru privind persoanele, obiectivele, locurile și mediile specifice subproblemei, stabilind calitatea posibilităților de cunoaștere.-

15

68

Concomitent, se va realiza o îmbunătățire a potențialului informativ în toate locurile și mediile specifice.-

Totodată, se vor lua în lucru informațiile obținute care indică activitatea ostilă sau legături suspecte în țară sau străinătate.-

②/ Până la 30 septembrie 1988, va fi verificat întregul potențial informativ, urmînd a fi luați în lucru informatorii nesinceri, trădători, ostili ori cei care au legături suspecte în țară și exterior.-

Asemenea surse vor fi excluse din rețea, urmînd ca pe bază de plan să fie menținute în contact, în scop de dezinformare, derutare, compromitere și izolare.-

La aceeași dată se va raporta la Direcția I, cîte cazuri avem dintre aceștia.-

③/ Va fi revăzut planul de recrutări prin prisma posibilităților și necesităților.-

④/ Se va acționa pentru pregătirea și trimiterea de informatori cu sarcini în alte județe, ținînd cont de posibilitățile de care dispun. În prealabil, vor fi întocmite rapoarte la Direcția I cu propuneri, însoțite de fișele personale ale informatorilor selecționați.-

5/ Să realizăm contacte cu vîrfurile cultice pe bază de plan pentru menținerea sub influență și atragere, ori pentru dezinformare și derutare.-

XEROX U.M. 0610

Nr. R.M.

408

Nr. ex.

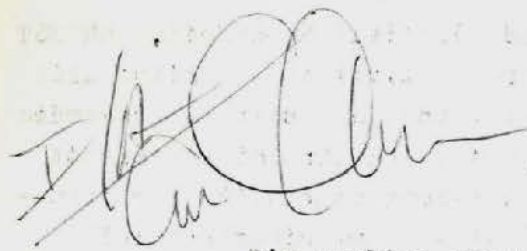
41

ANEXA la nr. 2/0075529
din 12.7 FEB 1989

STRICT SECRET

Ex. 29

41

N O T A

Din analiza efectuată la nivelul conducerii Direcției I. a rezultat că în a doua parte a anului 1988 a crescut interesul manifestat de diplomații occidentali față de cultele religioase din țara noastră.-

Se reține faptul că personalul Ambasadei S.U.A. la București și-a orientat cu precădere atenția spre Cultul baptist.-

În sprijinul celor de mai sus, sînt semnificative următoarele :

1/ Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, prin ambasadorul HUGH ARBUTHNOTT, a manifestat interes de a-l contacta pe mitropolitul Banatului, NICOLAE CORNEANU, iar în noiembrie 1988 a vizitat Catedrala Ortodoxă din Timișoara și Protopopiatul romano-catolic din acest oraș.-

La începutul lunii decembrie anul trecut, consilierul englez A.R.CLARK, a încercat să-l contacteze pe mitropolitul Olteniei, dr.NESTOR VORNICESCU.-

În perioada septembrie-decembrie 1988, secretarul II al Ambasadei Marii Britanii, ALPER MEHMET, a vizitat de două ori biserica reformată din comuna Sîngeorgiu de Pădure, județul Mureș, unde l-a contactat pe preotul SZABO ARPAD, purtînd discuții cu acesta despre demolarea posibilă a clădirii, unde se află mormîntul contesei RUZDEI CLAUDIA, pentru care manifestă interes familia regală a Angliei.-

2/ Ambasadorul R.F.Germania la București, HELMUT MATTHIAS și atașatul cultural al acestei ambasade, PETER FANREN-HOLTZ, au vizitat Departamentul Cultelor și Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, interesîndu-se despre : alocarea de fonduri pentru restaurarea lăcașurilor religioase; implicarea politică a cultelor în România; evoluția cultelor neoprotestante; situația actuală a grupărilor religioase ("Martorii lui Jehova", "Nazarinenii", "Oastea Domnului"); stadiul actual al discuțiilor cu Vaticanul, situația prezentă a învățămîntului teologic, viața monahală; dialogurile Bisericii Ortodoxe Române, publicațiile teologice,

situația religioasă a unor grupuri etnice (sârbii, ucrainenii și bulgarii).-

3/ Ambasadorul Confederației Elveției în România, ERNEST THURNNEER, a manifestat interes pentru : activitatea Institutului Teologic și stadiul în care se află construcția Centrului Ecumenic Ortodox din București, în contextul ajutorului financiar acordat de elvețianul FRANZ SCHÜLE din Zürich; situația actuală a schimburilor de studenți cu străinătatea; dacă este suficient numărul studenților de la Institutul Teologic neoprotestant din Cluj-Napoca; procedura recunoașterii unui nou cult în România; competențele Departamentului Cultelor, în cazurile de propagandă antistatală, săvârșite de către deservenții de cult, cum se procedează pentru suplimentarea locurilor la institutele teologice, efectivul actual al Departamentului Cultelor etc.-

4/ Consilierul Ambasadei Republicii Elene la București, ATHANASIOU THEODORACOPOULOS, a fost primit -în decembrie 1988- de episcopul NIFON MIHAITA PLOIESTEANUL, interesându-se de problemele pe care le va aborda delegația Bisericii Ortodoxe Române la cea de a IV-a Conferință pregătitoare a Sfântului și Marelui Sinod Panortodox.-

5/ Diplomații americani (ambasadorul ROGER KIRK și secretarul II, KAREN CRISTENSEN), continuă să manifeste un interes deosebit pentru conducerea Uniunii Creștine Baptiste, solicitând în mod repetat contactarea noului președinte TRAIAN GREC. Precizăm că, recent, autoritățile americane au făcut aprecierea că se contează pe cultul "Creștin baptist" din România, ca... " o forță care poate fi antrenată în acțiuni de destabilizare politică".-

De reținut că, în aceeași perioadă, diplomata americană KAREN CRISTENSEN a vizitat "întâmplător" noul sediu al cultului "Creștin adventist de ziua a șaptea" din București, interesându-se de aspectul localului și situația comunităților.-

Din cele expuse mai sus, se poate concluziona că se manifestă o tendință de specializare a diplomaților occidentali pentru un anumit cult sau grupare religioasă.-